

Escola Colònia Güell

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

Curs 2013-2014

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

Un procés de co-creació consisteix en gestionar la creativitat entre col·lectius o persones diverses per tal que puguin prendre part activament en el procés creatiu d'un projecte, encara que no siguin especialistes ni tinguin coneixements sobre el tema. El secret consisteix en trobar els mecanismes que permetin complementar els coneixements i les habilitats que pot aportar cada persona individualment per crear quelcom col·lectivament.

Lluís Sabadell Artiga (artista i dissenyador)

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

A tots els infants, mestres i famílies !!!

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

ÍNDEX

1. Història i Context de l' escola
2. Presentació del Projecte
3. Premisses
4. Fases organitzatives
 - 4.1 Reunions sectorials i Brainstorming.
 - 4.2 Assemblees: organització i buidatge de les propostes.
 - 4.3 Comitè organitzador
5. Desenvolupament de les tasques per sectors.
 - 5.1. Mestres
 - 5.2. Alumnes
 - 5.3. Famílies
6. El nom de les cabanes i l'ús de la tarima.
7. Passem a l' acció!
 - 7.1 Primera jornada de treball.
 - 7.2 Segona jornada
 - 7.3 Tercera jornada
8. Resultats
9. Avaluació
10. Molt per fer!
11. Difusió
12. Agraïments

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

1. Història i Context de l' escola

L'Escola Colònia Güell té una llarga trajectòria històrica, com ho demostra el fet que l'any 2011 vam celebrar el centenari. Els nostres orígens com a escola van lligats a la fàbrica, com passa amb la resta de la colònia. Inicialment l'escola va ser un més dels serveis que s'oferien treballadors i treballadores, que així podien dedicar-se plenament a les seves tasques a la fàbrica, despreocupant-se de l'atenció i formació de la canalla.

L'any 1988 l'escola va passar a integrar-se a la xarxa de centres docents públics de la Generalitat de Catalunya, amb la Llei del 1983 que va permetre fer aquest pas a les escoles del CEPEPC (Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana). Malgrat no ser part del CEPEPC sí que ens podem identificar amb bona part de les característiques d'aquest moviment de renovació pedagògica.

L'última etapa arranca amb el trasllat a les actuals instal·lacions a l'estiu del 2006, procurant no oblidar d'on venim: una escola petita, ubicada en un entorn natural i arquitectònic privilegiat, amb uns trets d'identitat dels quals ens sentim orgullosos. Està situada a prop d'un dels boscos de pins que envolten el poble. A l'exterior disposem de diferents espais: zones de joc diferenciades: el pati d'infantil, el d'inicial, cicle mig i superior amb la pista poliesportiva.

Les instal·lacions actuals estan disposades en una planta baixa que evita totes les barreres arquitectòniques. Disposem d'espais específics, destinats a : 6 Aules d'Ed. Infantil i 12 Aules d'Ed. Primària, 1 Biblioteca-mediateca i 1 Biblioteca pels més petits, 1 Aula de Psicomotricitat i 1 Gimnàs (que també fa les funcions de sala d'actes i teatre), 1 Aula de ciències i 1 Hort, 1 Aula d'Anglès, 1 Aula de Música, 2 Aules d'Ed. Especial, 1 Aula d'Informàtica, 2 Aules petites amb diverses funcions, 2 Menjadors i a més: Sala de mestres, Despatxos de cicle, Direcció, Cap d'Estudis i Secretaria.

Actualment, l' escola la conformen 430 alumnes aprox. 27 mestres, 1 TEI, 2 vetlladors, conserge i administrativa (compartida). En termes generals, les famílies que participen del nostre projecte educatiu provenen d'un àmbit treballador, amb la crisi, hi ha un degoteig lent però constant de famílies que entren en la precarietat.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

2. Presentació del projecte

Des de fa ja uns cursos es va despertar la inquietud, en el col·lectiu de mestres de l' escola, d' oferir als nostres infants uns espais i un temps diferents als reglats, amb la idea de donar la possibilitat d' accedir a activitats segons els interessos i les ganes de cadascú. Aquests espais han acabat sent una font de motivació i enriquiment personals, així com d' aprenentatges significatius.

Els nostres exteriors i l' hora d' esbarjo són entorns d' aprenentatge i de relació força rics. Com diu Javier Elzo, catedràtic de la Universitat de Deusto, ***“l'educació informal que es dona a les escoles és tant important com la que es desenvolupa dins de les aules: als passadissos, parlant amb els amics, amb els mestres, al pati... és en aquests espais on els infants estableixen relacions socials mitjançant les quals aprendran a participar a l'escola, tot desenvolupant les seves potencialitats educatives”***

Basant-nos en aquesta reflexió, els espais i les activitats que oferim, de forma lliure i voluntària tant d' assistència com d' organització, als nostres infants són:

- Creació i obertura dels patis científics a l' hora de l' esbarjo: un cop a la setmana s' obra l' aula de ciències i s' ofereix activitats lliures i dirigides a tots els infants assistents de primària.
- Activació del bibliopati i biblioteca oberta per a primària: un cop a la setmana surt la biblioteca al pati on tots i totes que vulguin accedir als llibres i revistes ho poden fer. A més d' obrir-se la biblioteca també a l' hora del pati i un cop a la setmana.
- Treball voluntari a l' hort: amb la col·laboració del Ramon (avi voluntari i encarregat de l' hort) tots aquells que volen poden anar a fer petites tasques de manteniment.

Amb aquests tres fronts ja consolidats, no en tenim prou. Reflexionant a partir de les observacions sistemàtiques fetes a l' hora de l' esbarjo sobre el joc i les relacions dels infants, i, tenint en compte la inquietud de les famílies en participar activament en el sí de l' escola, vàrem plantejar-nos donar un rumb diferent als nostres exteriors i a la nostra relació amb les famílies.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

D' aquí va sorgir la idea de crear un projecte comú, partint del no res, amb tota la comunitat educativa, sense propostes establertes, sense partides econòmiques, sense recursos inicials, sense saber la resposta dels diferents sectors a una idea de treball, participació i col·laboració de la que no estàvem acostumats , en definitiva fer del pati un àmbit de treball comú per a tota la comunitat educativa.

Partíem de 4 objectius prioritaris per nosaltres:

- Treballar en assemblees (mestres-famílies-alumnes)
- Millorar els nostres exteriors amb la idea de facilitar riquesa al joc, a l' aprenentatge i a les relacions entre els infants.
- Facilitar uns espais, d' entorn natural, que facilitin punts de trobada, de tranquil·litat, de converses i relacions entre les famílies.
- Engegar una nova dinàmica de relació, cooperació, coresponsabilitat, participació i implicació escola-famílies.

Volem, doncs, uns exteriors pensats entre tots i totes, que facilitin la convivència, la creativitat, l'aprenentatge, l'observació, la curiositat, la conversa, punts de trobada,

UN PATI DE TOTHOM PER A TOTHOM!!

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

3.Premisses a tenir en compte.

La promotora i coordinadora del projecte és l' Assumpta Calvís, mestra del centre que, abans, s'ha assessorat i format (des del mes de maig del curs passat) per poder-lo presentar a l'equip directiu, al claustre, al Consell escolar on hi són representats tots els sectors de la comunitat educativa, i a les famílies en general. Amb el compromís i il·lusió de tots s' inicia el projecte amb les següents premisses, que pensem són necessàries en un ambient de treball d' equip i coresponsabilitat.

- Participació oberta a tota la comunitat educativa.
- Totes les idees són vàlides i respectables.
- Cap idea ni proposta tira endavant si tothom no la té clara.
- Sense presses, però amb continuïtat.
- Partim de zero, per tant el projecte s' anirà perfilant a mida que anem fent.
- Pressupost mínim: reutilització, reciclatge, materials naturals.
- Seguretat, premissa que ha de tenir qualsevol idea.
- Aprofitar els potencials, materials i personals, de cadascú.
- Realització del projecte a llarg termini.
- Recull gràfic de tot el procés: fotografia, vídeos, blocs,....
- L' escola ha d' estar a disposició sempre que es necessiti (per guardar material, per trobades, caps de setmana,..)
- Disponibilitat del professorat a trobar-se a hores no escolars per facilitar les reunions amb les famílies.

El **següent pas** és engrescar als diferents sectors : mestres, alumnes, i alguns pares i mares més propers. Tenint en compte que, inicialment, el projecte sembla molt ambiciós, que no sabem la resposta i el grau de compromís real que ens trobarem, acordem, juntament amb les mares i els pares (els quals formen part de l' AMPA) ja engrescats, desenvolupar-lo, en principi, en dues fases: curs 2013-2014 actuacions als patis de cicle infantil i inicial; curs 2014-2015 patis de cicle mig i superior. Per tant, el projecte que presentem és el realitzat per les famílies, mestres i infants de cicle infantil i inicial.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

4.Fases organitzatives

4.1 Primeres reunions i Brainstorming

Juny de 2013

- Ens visiten els que seran assessors del nostre projecte: Carme Cols i Pitu Fernández ([el Safareig](#)). Es passegen pels espais, observen, comenten, ens escolten...Es proposa una reunió amb els/les mestres i direcció.
- Dins el marc del darrer consell escolar s' anuncia el projecte i es comença a establir les primeres relacions de col·laboració a l' AMPA i Ajuntament.

Setembre de 2013

- Reunió de totes les mestres dels 2 cicles implicats, direcció i avi (responsable de l' hort) amb els assessors del Safareig, per tal d' acabar de sensibilitzar-nos en el que suposa els canvis de mirades, de prioritats,
- Trobada i composició del comitè que gestionarà, organitzarà i dinamitzarà totes les assemblees, reunions,....també és qui enviarà les convocatòries, els comunicats i farà que la informació arribi a tothom (circulars, mail,...). Aquest comitè organitzador comença amb 2 mestres i 3 mares i pares (un d' aquests pares forma part de l' AMPA i fa de mediador amb ella). En funció de les necessitats del moment s' incorporen nous membres acabant essent 4 mestres i 7 pares i mares. En aquesta reunió acordem les premisses esmentades en el **p.3**, i organitzem la primera fase de treball que serà per sectors : famílies, mestres, alumnes..

Octubre de 2013

- Cada sector es reuneix i comença a treballar segons les pautes marcades, totes elles per arribar a propostes reflexives. Aquestes pautes són: una observació directa i sistemàtica del joc dels infants durant l' esbarjo en un termini d' 1 mes. Els/les mestres aniran prenent nota sense intervenir-hi (les famílies faran el mateix amb el joc lliure al parc o bosquet). Mestres i famílies partiran, des de la reflexió , del: què agrada del pati, què no agrada i què hi vol. Amb els alumnes ho faran els mestres des de les aules. Se'n parla (què ens agrada del pati actual, què no ens agrada, i què volem o necessitem) P-3 ho farà amb una conversa i a la resta se'ls farà realitzar, a més, un dibuix que, després s' exposarà al vestíbul.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

Novembre de 2013

- Assemblea general de famílies: on s' explica el projecte i les tasques a fer sobre el terreny: per grups es divideixen, anoten i comenten què hi volen al pati. Posada en comú de totes les propostes (es van anotant sobre planell).

Veure programa presentació-convocatòria: <http://ampacoloniaguell.files.wordpress.com/2013/10/projectepati2013.pdf>

- Reunió de les mestres: posta en comú de l' enquesta i els pros i contres dels nostres patis. Posta en comú dels desitjos dels infants. Agrupem les propostes per temàtiques i les marquem damunt els plànols. Posada en comú de totes elles.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

4.2 Assemblees : organització i buidatge de les propostes

Desembre de 2013

- Primera assemblea general (mestres i famílies) posta en comú de les propostes de tots els sectors. Es fa un primer agrupament segons temàtiques. Cadascuna d'aquestes temàtiques serà un grup de treball. Cada grup de treball ha de tenir un/a coordinador/a que dirigeixi les reunions dels grups, així com prendre nota de tot el què es va dient.

Gener de 2014

- Segona assemblea organitzada per grups de treball. L'objectiu d'aquests grups és: fer un buidatge de les propostes mirant les més viables, consultar normativa si cal, buscar assessorament de professionals si cal, dissenyar, decidir què, com, quan.
- D'aquesta assemblea se'n deriven altres reunions per tal de definir les temàtiques i actuacions a començar.

GRUPS DE TREBALL PER TEMÀTIQUES			
1.Paviment- Sorral - Ampliar sorral infantil - creació d'un a inicial - sorra al voltant de les reuses de tot el centre. - Dunes i funets amb tubs a inf-inicial - entrades pasadissos dels altres mòduls - Formes amb paviment de fusta?	2.Aigua- Animals - punts d'aigua per a beure i jugar. - Hort: recollida d'aigua pluvial. - bassa aigua a inicial - font de palanca i recuperació d'aigua. - Un W.C. exterior per C. Inicial al mòdul de cicle mig?? - Drainatge zona final rampa infantil????? - Cases nu - Formiguer ?? - conillera	3.Plantes - Ombres - jardineres al mòdul d'infantil-pati. - jardineres a altres espais patis (evitar perfil) ex: murs formigó. - zona d'herbes aromàtiques en alguna - zona de les tanques. - ríscs aromàtiques - ombres mòbils, al sonat d'infantil - entre arbres a tots els cicles - laberint?? funets amb plantes?? - zona d'ombres entre mòduls	4.Zones de pintar-lectura, Teatre- Enginy - zones de pintar en parets exteriors - passadís cicle mig. - rampa infantil - zona de lectura-racó tranquil... entre mòduls - racó amb taules - tarima de fusta - jocs musicals a inicial - vestuaris i joc teatral a infantil. - taules de música i molinets, parets sonors, funet sonor. - escenari desplegable, pòrtic existent a inicial
5.Tanca - aprofitar-la per crear jocs verticals i creatius - Tapar amb vegetació a part final de la sèquia d'infantil - tubs puz en tanques (baies) infantil-inicial - pica de sorra en tubs - laberint tubs colors (laberint de la veu) infantil - castella en paret d'infantil per encastar. - Obertura d'una porta a	6.Alçades - rocòdroms a les parets amples dels mòduls - cordes??? - gronador amb rodes a inicial? - Alguns estructures amb tobogan - tronc de fusta escalabre infantil - zones d'escalar en parets exteriors - rocòdrom horitzontal reixa - Tiròlines - cordes i fulards.....pòrtic fusta existent a inicial	7.Amagatalls - Tipi zona inicial - cabana-caseta infantil - cabana amb lona fixada a tronc - caseta i estacionera a infantil - tip a infantil aprofitant arbre - banca vella al pati	8.Estructures troncs Altres - inicial: ampliar el que hi ha. - Banca al voltant d'arbres - bancada amb cordes, potlges (Leonardo Da Vinci) - pneumàtics i equitars a infantil - xarxanca amb fustes a inicial - Complementar el trenat d'infantil amb rodes i volant mòbils. - Pintar pneumàtics existents

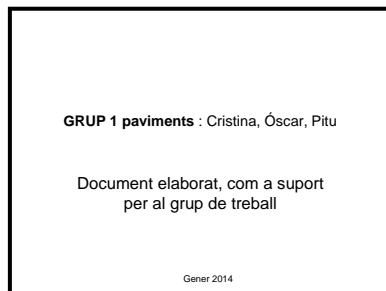

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

Febrer de 2014

- De les anteriors reunions s'extreuen les propostes més coincidents reduïnt els grups de treball temàtics a 4: **sorrall i paviments; vegetació; alçades-estructures-troncs; zones :pintura-teatre, enginy, tanca ,aigua i animals.** Reunió grups de treball: cada grup té un power point (creats per [el Safareig](#)) d'on partir, a més de la llista de propostes corresponents (**Clicar imatges o link**)

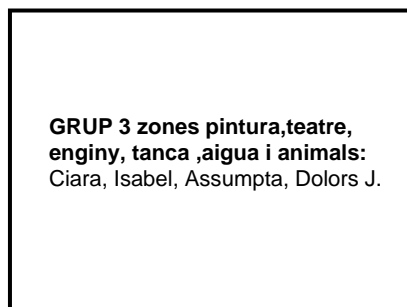
<http://www.slideshare.net/acalvis/grup-1paviments-i-propostes>

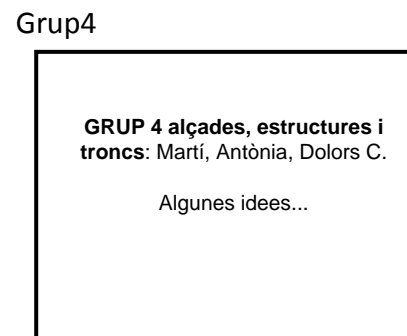
<http://www.slideshare.net/acalvis/grup-1-sorrals>

<http://www.slideshare.net/acalvis/grup-2-vegetaci>

<http://www.slideshare.net/acalvis/grup-3zones>

<http://www.slideshare.net/acalvis/grup-4alades->

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

4.3 Comitè organitzador

- Es reuneix el comitè, ja que no s'ha acabat de quadrar un primer esborrany del que volem. En aquesta trobada l'acabem d'elaborar partint de les demandes-necessitats coincidents de tots els sectors. Hi assisteixen els assessors, i en Marc Grañen (paisatgista).

- Un dels pares fa un estudi topogràfic del terreny per poder tenir clars tots els punts susceptibles de ser modificats sobre terreny (es lloga l'equip topogràfic que es pagarà quan sapiguem amb quina quantitat de diners comptem).

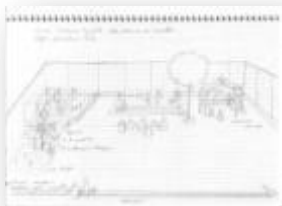
Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

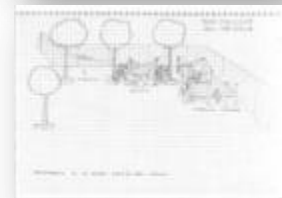
Març de 2014

- S'acorda començar pels elements més clars i potencialment motivadors: modificació del sorral d'infantil, cabana d'infantil, part de la vegetació, construcció amb neumàtics a inicial i tarima-escenari per a infantil. Aquest serà el nostre fil conductor.

Primers esborranys de la idea final

S'inicia la recerca de material. Es fa una circular demanant a totes les famílies el material inicial necessari.

Paral·lelament, la direcció del centre es reuneix amb l'Ajuntament i l'AMPA per tal de presentar formalment el projecte i demanar ajuts.

Un dels ajuts de l'Ajuntament és la intervenció de la brigada per tal de moure el trenet que tenim al pati d'infantil, col·locar les pissarres de guix que teníem guardades (ja que van ser substituïdes per PDI's) a ambdós patis.

L'avi Josep (avi de P-4) ens va col·locar 3 volants (facilitats per famílies) al trenet. Aquestes darreres accions (pissarres i volants) van ser propostes dels infants que, de seguida, vàrem poder dur a terme.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

- Les reunions del comitè ja són setmanals. Es comença a moure tota una xarxa d'entusiasme, il·lusió i contactes (propiciats per moltes famílies) que ens ajuden a anar donant forma al nostre projecte.

Seguim amb la recollida de molt material: troncs que ens facilita un llenyataire de Torrelles, neumàtics del contacte d'una família, plantes de diferents llocs, terra abonada, palets, ... material sense cost econòmic.

- L'equip directiu ens informa de l'ajut econòmic de l'Ajuntament, més l'ajut de l'AMPA i diners aportats de l'escola mateixa. A partir d'aquí s'acaben de dissenyar els elements definitius: sorral, cabana infantil, tarima-escenari i jardineres. Amb l'entusiasme acordem dissenyar la cabana de cycle inicial per tenir-ho preparat. Una de les mares de la comissió fa de tesorera.
- Donat que la construcció, mà d'obra, eines i la major part del material no tenen un cost econòmic, ja que ho farem tot nosaltres, acordem comprar la sorra pel sorral i les fustes tractades per la cabana i assegurar així consistència, durada i seguretat.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

5. Desenvolupament de les tasques per sectors.

5.1 Mestres

- Tal i com s'ha explicat en el **p.4 setembre-octubre**, les mestres es varen reunir per posar en comú com organitzar el treball: primer s'ha de saber què no ens agrada del pati, què ens agrada i què hi volem. Se'n fa una primera reflexió i s'acorda valorar-ho individualment per evitar influències de ningú; per això es crea un qüestionari on line: [Qüestionari El pati](#), que s'ha d'omplir per posar-ho en comú a la següent trobada.
- Posta en comú dels resultats del qüestionari. Es valora el que suposarà un canvi com el que volem fer, caldrà donar una visió diferent als exteriors i canviar el temps d'ús d'aquest espai. S'ha obert una reflexió prou interessant per continuar parlant-ne. Planifiquem el treball que s'ha de dur a terme amb els infants, la seva opinió i la seva visió són bàsics. És per això que durant un mes realitzarem anotacions d'observacions directes a l'hora de l'esbarjo, sense intervenir. Tornarem a trobar-nos per fer una posta en comú.
- Fetes les observacions directes, les posem en comú i ens adonem que, en general busquen espais d'alçada, d'amagatalls, espais per crear actuacions a l'aula amb el

OBSERVACIONS DIRECTES DEL JOG DELS INFANTS:						
RAMPES	CUBELLS	ANIMALS	RODES	SORRAL	TOBOGAN	ALTRES
Buquen i corren. Fan la base de les caixes amb un dibuix. Cubells de caixes amb un d'ells amagat sota. Tren de caixes. Muntada de caixes s'enfien i fan carreres.	Fan de timbal. Un s'empenya d'altres i d'altres piquen caixes. Fan de caixes. Cubells d'altres el forat del que hi hi fan un dibuix. Muntada d'alçada?	Toboco, a la taula, molts sabates. Els hi fan dur a l'hort, són bons pel pugó. Les caixes també les buquen molt.	Es mouen.	Forats: fan túnels. Pràmie amb pales, galledes... Són bons pel pugó. Són fins: amb els dibuixos i pales. Els trenquen molt a la taula.	Suavades amb les caixes. A tota hi aquen molt.	S'enfien molt a les caixes de color. Muntada d'alçada? Fan trens d'objectes als àmbits de les pistes. Hi posen objectes i sons (quineta?). Ressequen els carrons del tobogan de la pista. Fan dibuixos al terra amb pales. Juguen amb la serra a qualsevol lloc fora dels sorral. Converteixen la "muntada" en caseta o refugi. (complen de caixes, pales, galledes, baleres). S'enfien al bosc i d'altres a la tanca. I van caminant per sobre del muc. Intenten penjare-ge les branques dels arbres. Hi trenquen paquets i veuen si es queden "penjades". Les pales són armes de lluita. Muntan un "espectacle" amb les
Fan carreres amb avall. S'enfien a la porta. S'apropen quan juguen a esbarjar o amagats.	Un o més es lloquen a d'altres els fan rodar de costat (doble). Fan de dibuixos: se'ls posen a sobre i a l'aire.	Posen baleres, aules... a dins d'una galleda i hi afeguen herbes seques "muntan".	Juguen amb sons per entrar i a la taula per sobre.	Amb les pales trenquen cap amunt o a altres companys/es, o a fora de l'escola.	Es un castel que defensen dels "atacants". Cugen pel tobogan o impedeixen que altres baixin.	

El nostre Pati		
QUÈ T'AGRADA?	QUÈ NO T'AGRADA?	QUÈ HI FALTA?
La llum	Sorra davant les classes i la rampa	Construccions de diferents nivells
L'espai	La tanca de ferro	Jocs creatius
Els arbres	No hi ha vegetació	Ombres
Les vistes del bosc	Massa línies rectes.	Algunes lavabos
Jocs del pati	Hi ha poca ombra	Zones per enfilar-se o llançar-se
El tren, l'iglu, les rodes	Massa ciment a la pista poliesportiva	Zones tranquil·les per seure o amagar-se
	Les vistes de la Cope.	Plantes i flors
	Els bassals quan plou	Llocs per a dibuixar
	Difícil de vigilar els espais de tutoria	Més bancs
	Només 1 WC a dalt.	Calaixos-armari per a guardar material
		Més jocs a la pista poliesportiva
		Sorra a tot el voltant de les reixes
		Sorra a la zona del pati

històries. En aquest moment planifiquem les grup-classe, a partir de converses i dibuixos.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

5.2 Alumnat

- Cada tutora ho treballa amb el seu grup en funció de l'edat: P-3 a partir de converses, P-4, P-5 i cicle inicial a partir de converses i dibuixos. Tot queda recollit i s'exposa en un plafó de l'entrada de l'escola.
- En una altra sessió es continua parlant, tot i ampliant el llistat de propostes. En aquesta ocasió se'ls passa unes diapositives amb exemples de dissenys diferents (a partir de les seves propostes).

Un balanci
 Tirolines
 Una cabana per a fer de botiga
 Poder pintar o dibuixar
 Aigua per a beure i jugar
 Posar un volant que rodi en el trenet i rodes de mentida
 Una escala amb cordes per fer d' spiderman
 Muntanyes de sorra
 Taula i cadires per a dibuixar
 Fer camins amb tubs per la sorra i les pedretes.

- En un moment més avançat del projecte i un cop es decideix el fil conductor, es demana als grans de cada cicle (P-5 i 2n) que dissenyin la seva cabana. Prèviament als dissenys individuals es parla del què pot tenir, per a què la farien servir i se'ls passa exemples de cabanes d' arreu i de tota mena.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

Mostra d' alguns dels dissenys per la cabana de cicle inicial.

Mostra d' alguns dels dissenys per la cabana de cicle infantil.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

5.3 Famílies

- Desenvolupament de l' assemblea: convocades les famílies un diumenge matí, es va fer una breu presentació del projecte i tot seguit es van dividir per grups seguint unes consignes: els membres de les famílies en diferents grups, que no coincideixin; cada grup amb un plànol van a visitar el terreny i situen sobre el plànol les seves propostes. Posada en comú dels diferents grups, amb explicació de les propostes en les quals també hi han participat els infants assistents. Recull de totes les propostes d' un pare membre del comitè. En finalitzar, la posta en comú, es va passar una graella per anotar les dades de contacte i un mural on apuntar què podien aportar (coneixements, material, habilitats,..) Aquest darrer mural es penja a l' entrada de l' escola per tal que totes les famílies tinguin l' oportunitat d'apuntar-se. S' acaba la trobada amb un aperitiu preparat per l' AMPA.

Video : <http://vimeo.com/82245423>

Listat de propostes de les famílies

PROPOSTES 10 DE NOVEMBRE FAMÍLIES	
PROPOSTA	UBICACIÓ
1 DUNES I TÚNELS AMB TUBS	INFANTIL-INICIAL
2 BASSA AIGUA	RACÓ MITJÀ
3 DUNES	INFANTIL
4 CORDES I FULARDS	PÒRTIC FUSTA EXISTENT
5 TRONC DE FUSTES ESCALABLE	INFANTIL
6 ZONES OMBRES ENTRE AULES	INFANTIL-MITJÀ ENTRE NAUS
7 PAVIMENTAR PORXOS	
8 SERP O DRAC DE TRONCS	MITJÀ
9 TUBS PVC EN TANQUES (equilibri amb bales,...)	INFANTIL
10 TELÈFON TUBS COLORS (laberint de la veu)	INFANTIL
11 CORDES PENJADES	ENTRE PINS
12 CABANA	RACÓ MITJÀ
13 ESCENARI DESPLEGABLE	PÒRTIC FUSTA EXISTENT
14 APROFITAR ESPAIS ENTRE ALES	MITJÀ-SUPERIOR
15 CASETES OCELLS	TANCA
16 CUIJETA I ESTENEDORS	INFANTIL
17 ZONA DE LECTURA RACÓ TRANQUIL	INFANTIL-MITJÀ ENTRE NAUS
18 VESTUARIS I JOC TEATRAL	INFANTIL
19 TRONC EQUILIBRIS	GIR RAMPA
20 PNEUMÀTICS I EQUILIBRIS	INFANTIL
21 JOCS MUSICALS	MITJÀ
22 EQUILIBRIS PROP TANCA I CORDA SEGURETAT	INFANTIL
23 AMPOLLES RETALLADES	

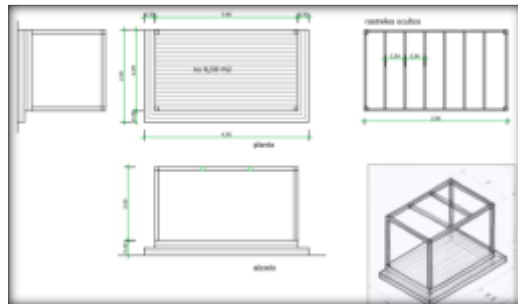
24 TÚNEL VERD	
25 FORMIGUER AMB CAPSA DE FUSTA	
26 ROCÒDROM FUSTA PETIT	INFANTIL
27 XARRANCA AMB FUSTES	
28 PINTAR PNEUMÀTICS	
29 TIROLINA	
30 RACONS AMB TAULES	
31 TAULA MÚSICA I MOLINETS, PARET SONORA, TÚNEL SONOR	
32 RACÓ AIGUA APROFITAR PLUGES	
33 RACÓ AROMÀTIQUES	
34 TRONCS I PNEUMÀTICS PER CONSTRUIR	
35 CAIXES DE FUSTA EN PARET PER GUIXOS, O ALTRES	
36 FONT DE PALANCA I RECUPERACIÓ AIGUA	
37 JOCS DE SORRA EN TUBS	
38 BARCA VELLA AL PATI	
39 CISTELLA EN PARET INFANTIL	
40 TARIMA DE FUSTA	
41 FORMES AMB PAVIMENTS	
42 BÀSCULA DE CORDES, POLITGES... LEONARDO DA VINCI	
43 PLÀNOL INDICATIU DELS JOCS DEL PATI DEFINITIU	
44 TIPÍ INFANTIL (aprofitant arbre)	
45 ZONES DE PINTAR EN PARETS EXTERIORS	
46 ZONES D'ESCALAR EN PARETS EXTERIORS	
47 CABANA AMB LONA FIXADA A TRONC	

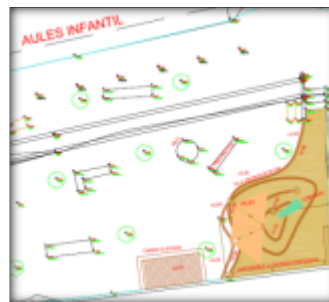
Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

- Dos dels pares són arquitectes i s' ofereixen per dissenyar les cabanes i el sorral a partir dels dibuixos que els alumnes han fet i de les demandes de famílies i mestres. Una mare, també arquitecta, dissenya la tarima–escenari demanada.

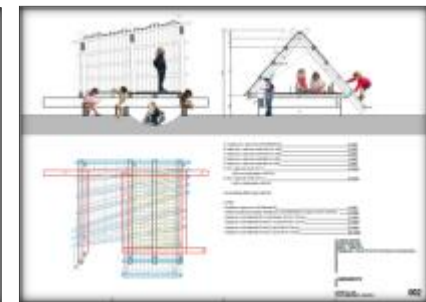
Tarima-escenari

Sorral

Cabana cicle inicial

Cabana cicle infantil

- El pare que fa el disseny definitiu de la cabana d' infantil el presenta als cursos de P5 i P4. Els fa una presentació amb imatges dels dibuixos dels infants, dels plànols de la cabana i una reproducció a escala de com serà. Un altre dia, en una altra sessió, fa la presentació de la cabana de cicle inicial als alumnes de primer i segon. També els mostra els dibuixos fets per ells i els explica els diferents plànols. En aquestes trobades, els infants tenen l' oportunitat d'aportar noves idees que es van poder afegir al projecte.

Veure presentació <http://coloniaguell12.blogspot.com.es/2014/05/les-nostres-cabanes.html>

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

6. El nom de les cabanes i funció de la tarima

- **Cabana de cicle infantil:** Una de les nenes de P-5 va dibuixar una bandera a la seva cabana, una bandera pirata; aquesta va agradar i així se li va posar el nom: **la cabana pirata**. El disseny final se li va passar a una de les famílies que es va comprometre a fer-la a mida real i amb material d'exterior.
- **Cabana de cicle inicial:** fent el buidatge dels dissenys dels infants, la major part de les cabanes es trobaven penjades dalt d'arbres o situades entre ells. Estudiant el terreny del pati, i donat que està envoltat de pins, es va voler aprofitar i integrar 3 d'ells en el sí de tota l'estructura de la cabana. Tothom va trobar molt adequat el nom de: **la cabana dels 3 pins**. Cal fer esment que aquesta cabana té tota una estructura complexa de jocs diferents, tal i com demanaven els infants.

Maqueta cabana els 3 pins

Maqueta cabana pirata

- **Funció de la tarima-escenari:** Tant en les propostes dels infants com de les famílies i mestres hi havia la demanda de tenir un escenari per a representacions teatrals, un espai per disfressar-se; també es busca poder crear un espai tranquil, de conversa, d'escolta. A partir d'aquestes demandes s'ha pensat l'espai de la tarima per a moments de representació amb un calaix amb disfresses, moments de conversa i lectura amb un calaix amb contes i coixins. Tal i com està pensat, aquest element es podrà, en un moment donat, cobrir amb teles per donar més intimitat i ombra.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

7. Passem a l'acció!!

- El comitè s' amplia per necessitats de concreció de treball i comença a coordinar tota la xarxa per aconseguir optimitzar la feina de la jornada de treball. En aquesta reunió es decideix afegir un element més : **la piràmide de neumàtics**, donat que n' hem recollit forces i preveiem prou gent. També es planifica posar, al costat de la piràmide troncs per fortificar el terreny.
- Amb els dissenys dels elements principals fets i el llistat de material per a la construcció concretem data de jornada de treball que serà el **diumenge 18 de maig**. S' activen tots els recursos humans (ja oferts a la primera assemblea) per acabar de recollir i centralitzar tot el material, mitjans de transport i voluntariat per aquest moment.
- Amb la partida pressupostària inicial a l' abast i tot el material que s'ha aconseguit, el comitè s'adona, gratament, que és viable l' inici de la construcció de la cabana dels tres pins. Es decideix endarrerir la construcció de la tarima-escenari per tirar endavant amb la cabana; tot i així manca pressupost per acabar-la. En aquests moments es forma una comissió de recaptació que prepara un berenar amenitzat amb música en directe (tot organitzat per les famílies, inclòs els músics que són pares de l' escola), a més d' oferir una bústia de donacions (famílies i mestres) pro-cabana.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

7.1. Primera jornada de treball

- Amb la data per a la primera jornada com a fita, es comencen a organitzar els grups de treball encapçalats per un /a coordinador/a. Es concreten les feines i materials necessaris fent llistats. Els grups de treball són: **cabana infantil, sorral, piràmide de rodes, jardineres, condicionament de les bobines, encarregats dels infants i encarregats reporters gràfics**. Es crea, també, el **grup de treball del dinar** per organitzar l'àpat d'aquell dia.

Les tasques dels diferents coordinadors/es són:

- ✓ **Coordinadora general:** té la missió de presentar i donar la benvinguda a tothom, així com atendre totes les necessitats que es requereixi. Coordinar els diferents moments del dia.
 - ✓ **Coordinadors/es de grups de treball:** Tenir a l'abast tot el material que es necessiti, dirigir les tasques corresponents al seu grup de treball. Tots i totes porten una samarreta vermella com a referència.
 - ✓ **Encarregats/des dels infants:** la primera estona del matí cada infant està al càrrec de les famílies, ja que hi ha tasques per a tots i totes. Els nens i nenes que es van cansant es dirigeixen als/les encarregats/des, els quals tots porten un dorsal verd com a referència visual.
 - ✓ **Reporters/es gràfics:** un grup de 3 persones s'encarreguen del registre gràfic de tota la jornada.
 - ✓ Cap al migdia hi ha una **activitat** preparada per als **infants** : manualitats i l'explicació d'un conte vivencial, a càrrec d'una de les mares.
- Una setmana abans es fa la convocatòria a les famílies per a la jornada demanant-los que concretin qui i quants membres participaran, en quin grup de treball s'afegeixen, si vindran o no amb els infants i si es volen quedar a dinar. Se'ls demana que portin les eines que tenen a casa. En aquesta convocatòria també es recorda les donacions que es poden fer a la bústia que s'ha preparat a l'entrada de l'escola.

Veure: <http://www.slideshare.net/acalvis/circular-jornada-treball>

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

- **Dissabte 17 de maig al matí**, el comitè prepara tot el necessari per a que la jornada de l'endemà sigui més profitosa : fonaments de la cabana, llistats per a que la gent s'ubiqui, preparar taules i bancs, organització de materials.
- **Diumenge 18 de maig matí**, es rep a tothom, ens repartim, expliquem la planificació de la jornada i ens posem mans a l'obra. Tota la jornada està registrada en els següents vídeos:

Vídeo 1 <http://vimeo.com/96955986>

Vídeo 2 <http://vimeo.com/95966019>

7.2. Segona jornada de treball

A resultes de l'entusiasme creat per la bona resposta de la primera jornada, per les ganes i il·lusió de continuar, es decideix organitzar una altra jornada, entre altres coses perquè les mateixes famílies ho demanen. Aquesta vegada, però, es prioritza la cabana dels 3 pins i arranjaments de la cabana pirata; després d'haver observat el joc dels infants i detectar els possibles factors de risc.

Amb el pressupost que ens queda i les donacions, no és suficient per acabar la cabana 3 pins, així doncs la comissió de la festa (**veure p.7**) va activar a totes les famílies possibles i van organitzar, per una tarda al sortir de l'escola i en el mateix pati, la...

Festa-berenar pro-cabana els 3 pins

- ✓ Venda de pastissos preparats per les famílies.
- ✓ Venda de begudes vàries.
- ✓ Tallers per als infants: Decoració de magdalenes i elaboració de xapes.
- ✓ Concert del grup musical d'un dels pares.
- ✓ Sessió de massatges a preu simbòlic per part d'un pare professional.

Malgrat va ploure va ser tot un èxit de participació i recaptació.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

El **comitè reprèn** l'organització de la segona jornada: comanda de material, perfila tasques d'arranjament i acabaments, així com la construcció definitiva de la cabana amb estructures de joc. Planifica, també, la realització d'un element nou: **la cuineta d'infantil**, que igual que amb la **piràmide**, es veu factible la seva construcció pel material que ja teníem i la poca dificultat que suposa. Abans, però, convoca una **assemblea general** per tal de consultar la data de treball en la que hi participi més gent, a més de proposar altres idees.

Convocatòria assemblea <http://www.slideshare.net/acalvis/circular-2a-jornada-treball>

Se segueixen els mateixos passos que a l'anterior jornada però aquesta vegada es convoca tres dies, **divendres 6 tarda, dissabte 7 i diumenge 8 de juny**, ja que l'estructura de la cabana és més complexa i cal fer els fonaments prèviament.

Els grups de treball són: **arranjaments cabana pirata, cabana dels tres pins, cuineta, construcció d'una rassa** per conduir la sortida de les aigües pluvials, **neteja del col·lector** del pati d'infantil i **acabaments** de jardineres. També hi ha un equip que **s'encarrega dels infants** dirigint-los en certs moments i organitzant activitats i conte paral·lel a la jornada. Altre cop hi ha encarregats dels grups de treball que busquen material i organitzen la feina.

Durant la setmana anterior es van tornar a repartir circulars demanant col·laboració, es va fer el buidatge per a una correcta organització.

Convocatòria jornada <http://www.slideshare.net/acalvis/2a-circular-jornada-trebal>

Vídeo 2a jornada <http://vimeo.com/98775555>

Amb la cabana gairebé acabada es demana la col·laboració de l'associació **Santa Coloma MÉS CAPAÇ** (una de les famílies de l'escola n'és membre) amb la intenció de seguir els seus consells, per tal que la cabana pugui ser utilitzada per a tota tipologia d'infants. L'encarregat de la cabana pren nota dels seus suggeriments: **accés a la cabana mitjançant una rampa amb una inclinació concreta, accés a la segon nivell amb un esglaonat determinat.**

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

7.3. Tercera jornada de treball

L'empenta continua i aquest cop es pretén deixar-ho tot llest, tant a nivell de seguretat com d'acabaments finals.

S'organitza la darrera **jornada pel dia 22 de juny**, però aquesta vegada, tot i que s'informa a tothom, es convoca només les persones necessàries per :

- ✓ **Fer les adaptacions aconsellades per l'associació.**
- ✓ **Fer el coixí protector d'escorça a tot el perímetre de la cabana .**
- ✓ **Posar neumàtics de protecció al mur de formigó proper a la cabana pirata.**
- ✓ **Enreixat de la sortida d'aigües pluvials.**
- ✓ **Completar el jocs de la cabana pirata.**
- ✓ **Segon tractament de la fusta de la cuineta.**
- ✓ **Continuar amb l'enjardinament.**

Bàsicament totes aquestes tasques s'han dirigit a reforçar la **seguretat** de l'ús dels nous elements. S'havia de treballar només pel matí però va acabar essent una altra jornada sencera.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

8. Resultats

El nostre projecte forma part d' aquells que busquen i repensen el disseny i la distribució dels espais exteriors i la seva influència en les relacions personals

Aconseguir espais que afavoreixin i potenciïn les relacions interpersonals i amb l'entorn, així com donar més opcions i diversificació d' oportunitats de joc, són objectius dels que ja hem començat a observar-ne els resultats: en poc més d'un mes, els patis d'infantil i cicle inicial han quedat completament canviats. A part dels elements planificats han aparegut d'altres que sobre la marxa es veien viables i de fàcil instal·lació (tub horitzontal a la reixa del pati cicle inicial, balancí al costat de la cabana pirata,..)

L'activitat dels nens i les nenes ha variat: han començat a aparèixer jocs més creatius i diversificats, amb moltes més possibilitats de moviments, equilibris, retrobaments. Amb aquests canvis també s'ha despertat la necessitat de crear noves normes d'ús. S'ha conformat l'espai que ells demanaven i ara en gaudeixen en tota plenitud. Les mestres van canviant la mirada i el concepte del seu ús. Alhora s'ha obert un gran ventall de possibilitats de cara a fer sortir les aules al pati.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

9. Avaluació

Engagar un projecte sense cap previsió inicial, treballar mestres, famílies i infants en igualtat de condicions ha estat una experiència força enriquidora. Tant les famílies com els docents hem trobat l'espai, el moment i el lligam necessari per establir relacions d'equip.

Hem partit de zero, cosa a la que ningú estava acostumat.

Treballar en equip ha permès a tots els sectors poder dur a terme la major part d'idees que, d'altra banda, i gratament, tots coincidíem. Ha enfortit el vincle entre tots i totes. Hem compartit moments alegres, d'il·lusió i empena més que de frustracions. Ens ha obert un front de treball, de convivència que tot just s'ha iniciat.

Volem destacar la importància de tenir en compte **les diferents visions** de les mestres i les famílies que, amb una escolta activa, es complementen per adequar els diferents elements a les característiques dels infants.

La primera fase: pluja d'idees i planificació amb plenaris i grups de treball. Ha estat la més feixuga, la participació era correcta però no suficient, hi havia el perill de caure en la repetició i la rutina. Aconseguir trobar el fil conductor en que tothom hi estigués d'acord, entendre que havia d'haver consens en tot el que decidíem (les propostes, de vegades particulars, semblaven que s'haguessin de dur a terme sí o sí).

No ha estat fàcil. Com hem dit, ha estat una fase amb certs recels però necessària per tal que tothom s'hi pogués implicar.

La segona fase: treball de concreció i trobades del comitè. En el moment d'haver concretat les idees generals, es va obrir un espai d'il·lusió, creativitat i entusiasme, de vegades desenfrenat, però molt enriquidor. Entre tots els membres, i d'altres que es van anar afegint amb el temps, es va crear una xarxa de comunicació i col·laboració molt intensa. Va ser el moment de més implicació i unió de tothom.

Durant la tercera fase: creació, construcció: no calen gaires paraules si es veuen els vídeos. La participació de les tres jornades de treball intensa ha estat **del 100% de participació entre totes 3**. Volem destacar l'entrega de les famílies i dels infants, les ganes de fer i d'acabar-ho tot. Una emoció indescriptible.

Tant les famílies com les mestres, inicialment implicades, teníem molt clar l'objectiu: potenciar el protagonisme dels nostres infants, animar-los a participar de les decisions que afecten a aquest espai, que d'altra banda és el seu lloc més preciat, d'autonomia, relacions,...

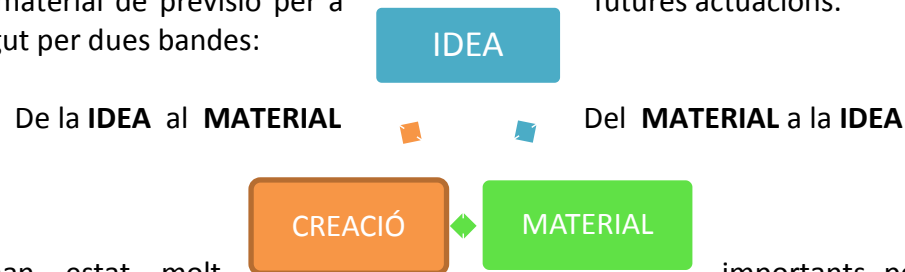

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

La implicació d'aquests, des d'un principi ha estat viva i real, tant en la planificació com en la construcció. Potser encara podríem haver-los implicat més en el disseny de cadascun dels elements, que d'altra banda requereix més temps i coordinació. És un punt que hem de millorar el curs vinent.

Material: la premissa d'ús de material natural, de reutilitzar i reciclar ens ha obert un ventall de possibilitats que no teníem previstes inicialment. La capacitat d'algunes famílies de trobar recursos materials, de buscar contactes dins i fora de l'ambient escolar ens ha permès ampliar les actuacions i tenir material de previsió per a futures actuacions. El despertar creatiu ens ha vingut per dues bandes:

Xarxes de comunicació: han estat molt importants per a nosaltres les noves tecnologies, el correu electrònic, Google docs, les informacions als diferents blocs de l'escola i el whatsapp. Aquest darrer ha estat clau per les comunicacions directes entre els membres del comitè i més endavant pels grups de treball específics de cadascuna de les jornades de treball. Tota la informació recollida (fotografies, plànols, documents,...) està emmagatzemada en un Dropbox compartit.

Hem viscut de manera directa com fer funcionar els engranatges que desenvolupen l'acció comunitària, tot i fomentant la cooperació, implicació, complicitat i el reforç positiu de i cap a totes les persones implicades en la transformació dels nostres exteriors.

En el sí del **claustr** de mestres s'ha creat el **debat** de canviar l'organització de l'esbarjo (fins ara cada cicle tenia el seu espai físic de joc). Malgrat que, sovint en el pati coincideixen diferents cursos, poques vegades els infants es barregen de manera espontània. És un aspecte que volem canviar. Pretenem que tot l'espai exterior formi part de tothom, segons interessos, afinitats, relacions, motivacions. Pensem que després de tot el treball fet, paga la pena seguir enriquint el joc, les activitats i les relacions dels infants entre ells i dels/les mestres amb aquests.

Havent acabat el treball d'enguany, hem pogut dedicar un temps a l'observació del joc dels infants i la relació d'aquests amb els nous elements. Això ens ha portat a pensar millores i petits canvis per enriquir el que ja està fet i integrar aquests espais a un entorn d'aprenentatge i coresponsabilitat.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

10. Molt per fer! volem continuar amb..

- Instal·lar i organitzar el reg: sistema de recollida de les aigües pluvials, sistema de reg gota a gota soterrat
- Unificar la vegetació a tots els exteriors: volem un entorn verd i acollidor.
- Espai d'ombres: hi ha molta mancança.
- Retolar els diferents espais de joc.
- Seguint el mateix procés de creació, continuar afegint elements a la resta d'exteriors.
- Acabar els elements que s'havien demanat i que, per diverses raons, no s'han pogut fer (bassa, tarima, taules i bancs...)
- Acabar d'integrar en el pati el material que es va aconseguir i que ens evoca nous elements.
- Instal·lar punts d'aigua: fonts i piques.
- Trobar i crear moments en que famílies i infants puguin gaudir dels espais creats.
- Obrir les aules als exteriors gaudint d'aquests.

11. Difusió

Durant el projecte

La difusió ha estat clau per fer arribar a tota la comunitat el projecte i aconseguir la seva implicació. Ho hem fet mitjançant murals, blocs de nivell, web del centre, ... Gràcies a les xarxes telemàtiques, s'ha fet ressò a d'altres AAMPA. Una del nostre municipi i una altra de Reus han vingut a visitar-nos durant les últimes jornades de treball.

Després del projecte

Ens hem proposat difondre el nostre procés participatiu a tots els mitjans possible per tal d'incentivar experiències similars (tal com hem fet nosaltres): fer-lo conèixer a la web de l'Xtec i al butlletí d'Escoles Verdes, presentar-nos a concursos.

De retruc, ens han demanat participar en una xerrada destinada a AAMPA i organitzada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat.

També per a un curs de formació de vuit hores de Rosa Sensat. A aquestes xerrades hi participaran membres del comitè.

Creació del bloc temàtic

Els mateixos pares del comitè, durant aquest estiu, organitzaran tota la informació creant un bloc temàtic del projecte per tal de compartir tota la nostra experiència i interactuar amb tothom que hi vulgui participar.

Entorn de cooperació-coresponsabilitat

Transformem els nostres exteriors

12. Agraïments

Entitats

Ajuntament de St^aColoma de Cervelló

*Associació **Santa Coloma MÉS CAPAÇ***

AMPA Colònia Güell

Empresa local "El Rebelde"

Milanta jocs artesanals

Comerç de St^aColoma (La Cirera, Condis...)

Molt especialment...

*Als nostres assessors **Carme i Pitu** de: El Safareig.*

*A l' **Óscar** i la **Ciara** per creure en el projecte des d' un principi i per la seva constància.*

*Al **Paco**, l'home dels mil recursos!*

*Al **Ramon** pel seu suport i implicació de sempre.*

*Al **Candi** pel seu entusiasme i proximitat als infants.*

*A l' **Alejandra** per facilitar-nos el camí.*

*A la **Maria**, la nostra tesorera.*

*A l' **Anna**, encarregada de la intendència.*

*A la **Dolors** pel seu suport i acompanyament!*

A tots els incondicionals externs al centre!!